

CONTOURENNOTA VERSTERKING CRISISBEHEERSING

Portefeuillehouder: Rogier van der Sande / Steller: Aart Los

BESPREEKSTUK (OORDEELVORMEND)

GEVRAAGD BESLUIT

De CBCF wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de Contourennota versterking crisisbeheersing (bijlage 22-89b);
2. Aandachtspunten mee te geven aan de Unie voor een reactie op de contourennota en de bespreking van de contourennota met de Tweede Kamer.

DE KERN VAN HET ADVIES

- a. Aanleiding: in navolging van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is onder leiding van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een vervolgtraject opgestart. In februari 2022 heeft de Unie ook input geleverd voor dit vervolgtraject. Het belangrijkste punt wat we toen hebben ingebracht was om de huidige positie van de waterschappen als expliciete crisispartner en als lid van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio te behouden.
- b. Belang: de positie van de waterschappen dienen in een eventuele nieuwe wet of stelsel geborgd te blijven als expliciet benoemde crisispartner in de Wet veiligheidsregio's.
- c. Context: Het ministerie van JenV heeft als vervolg op de evaluatie nu een contourennota opgesteld. Deze nota is eind september jl. binnengekomen bij de Unie. Het ministerie van JenV heeft ons gevraagd om voor 28 oktober 2022 met een bestuurlijke reactie te komen. Deze termijn maakt het voor ons onmogelijk om met een reactie via WBDD en CBCF te komen. Het Uniebureau heeft richting het ministerie aangegeven dat de reactietermijn te kort is en niet in overeenstemming is met de Code Interbestuurlijke Verhoudingen. Echter houdt het ministerie vast aan de door haar bepaalde reactietermijn. Als kernpunt heeft de Unie ingebracht dat de positie van waterschappen en dijkgraaf in een nieuw stelsel van crisisbeheersing geborgd moet zijn.

INHOUD

In december 2020 is de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's gepubliceerd. Een van de belangrijkste adviezen van de evaluatie is dat de veiligheidsregio's de samenwerking met crisispartners in netwerken moeten vorm gaan geven. In de in de Ledenvergadering van december 2020 vastgestelde bestuurlijke reactie op de evaluatie heeft de Unie het volgende kernpunt meegegeven:

"Wij maken bezwaar tegen het advies om de waterschappen niet langer expliciet in de wet te benoemen als vaste crisispartner en deelnemer aan o.a. de vergaderingen van het bestuur van de veiligheidsregio. Dit voorgestelde model levert volgens ons grote risico's op in het veilig houden van Nederland. Zo zijn overstromingen al eeuwen een van de meest catastrofale crises. Ze zijn ook de historische aanleiding van de hechte band van vandaag de dag tussen de waterschappen en de Veiligheidsregio's zoals die door de positie in de wet tot uitdrukking komt. De klimaatverandering en daarmee gepaard gaande toename van het risico op watercrises en de doorwerking daarvan in andere soorten crises pleiten voor het behoud van onze huidige positie in de wet."

Deze boodschap is door de Unie meermaals herhaald in diverse ambtelijke bijeenkomsten en ook bestuurlijk in het rondetafelgesprek van de Tweede Kamer op 24 februari 2022 over de evaluatie Wet veiligheidsregio's. De Kamerleden hebben tijdens het rondetafelgesprek laten blijken dat de opmerkingen over de waterschappen als vaste crisispartner in goede aarde vielen.

Het ministerie van JenV heeft als vervolg op de evaluatie nu een contourennota opgesteld. Deze contourennota is een nadere uitwerking van het kabinetsstandpunt en schetst op hoofdlijnen de

noodzakelijke vernieuwingen en veranderingen in het beoogde toekomstige stelsel van crisisbeheersing. Geschetst wordt hoe de organisatiestructuur en samenwerking van betrokken partijen bij interregionale, nationale en internationale risico's en crises wordt vernieuwd. De contourennota geeft ook aan dat waardevolle lessen en inzichten uit recente cyber-incidenten, oefeningen zoals Isidoor, specifieke crisisevaluaties, zoals het eerste deel van het onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar de coronacrisis, en wetenschappelijke studies en rapporten door het kabinet waar mogelijk in het nieuwe wettelijk kader zullen worden geborgd.

Van belang voor de waterschappen is dat de positie van de waterschappen en dijkgraaf in een nieuw stelsel van crisisbeheersing geborgd blijft. In de contourennota staat op dit moment niet dat de waterschappen als vaste crisispartner worden aangemerkt. Op pagina 14 staat wel dat er een verkenning en eventuele aanpassing en wettelijk verankering van de regionale crisisstructuur moet komen. Hierin staat de rol van de dijkgraaf en het waterschap niet verder uitgewerkt.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN/ ANDERE PARTIJEN:

Er is afstemming geweest tussen VNG en Unie. De VNG heeft in 2021 in hun reactie op de evaluatie ook gepleit voor het behoud van de positie van de waterschappen als expliciet benoemde crisispartners.

BESPROKEN IN

De contourennota is besproken in de WBDD van 3 november jl. hierin werd het volgende meegegeven: houd vast aan de borging van waterschappen en dijkgraaf in de wet en geef mee dat de korte reactietijd niet werkbaar is voor een bestuurlijke reactie.

VERVOLG/COMMUNICATIE

Het ministerie van JenV heeft de ketenpartners verzocht om uiterlijk 28 oktober 2022 met een bestuurlijke reactie te komen.

Na de CBCF zal de Unie alsnog een reactie geven richting het Ministerie van JenV over de contourennota. Begin november 2022 gaat de contourennota in stappen richting behandeling in de onderraad van de ministerraad (22 november a.s.) en vervolgens in de ministerraad zelf (naar alle waarschijnlijkheid 25 novemberra.s.). Daarna zal de contourennota worden verzonden aan de Tweede Kamer. Dat is het formele moment dat er weer input geleverd kan worden vanuit de Unie.